

ENVA NYCKELTAL

30 augusti 2012

Varför specifika nyckeltal?

- Nyckeltal på anläggningsnivå (inte hela VA verksamhet)
- Syftar till att identifiera vilka anläggningar/pumpar som inte fungerar optimalt och kan åtgärdas.
- Ska tas fram regelbundet under åren

Vilka är?

- Anläggningens elförbrukning (AE), kWh
- Pumpningselförbrukning (PE), kWh
- Pumpenergifaktor (EF): (energi som används jämförd med den teoretiska energin (TE) som behövs)

Anläggningens elförbrukning (AE)

Total elförbrukning för varje anläggning.

Ska avläsas från elbolagets mätare. I denna siffra ska all verksamhet ingå: pumpar, värme, ventilation, belysning, processer etc.

Pumpningsselförbrukning (PE)

Elförbrukning av utgående pumpning i anläggningen.

Om det inte finns separat elmätning för pumparna beräknas energiförbrukning enligt följande alternativ:

- I vattenverk: en separat elmätare för utgående pumpning i vattenverken installeras.
- I tryckstegringstationer/ avloppspumpstationer / reningsverk:
  - Installera ny elmätare för pumpar, eller
  - Installera mätare för ampertal och drifttider, om dessa inte redan finns. Energi räknas genom formulan:

$$PE(kWh) = \sqrt{3} \times V \times A \times \cos \varphi \times t \div 1000.$$

(rapportera antal drifttimmar om 2 eller fler pumpar går samtidigt).

- Uppskatta pumpningsselförbrukning: ta bort uppskattad elförbrukningen för belysning och värme från AE.

Pumpenergifaktor (EF)

Energi som används jämförd med den teoretiska energin (TE) som behövs.

$$EF = PE / TE$$

$$TE \text{ (kWh)} = \text{utpumpat vatten} \times \text{statiska höjd} \div 367$$

Pumpenergifaktorn bör vara mindre än 3 för renvattenpumpar annars bör den åtgärdas.

För avloppspumpar erfordras ytterligare utvärderingar

Pumpenergifaktor (EF)

Uppgifter som behöver tas fram:

- Utpumpat vatten (UV), m³:
  - Renvatten: flödesmätare måste finnas/installeras i vattenverk/ tryckstegringstationer
  - Spillvatten: uppskattas genom
Avloppsvattenmängd (m³)=(antal person-equivalent inom pumpens tillrinningsområde) x 180 l/person dygn x 2.
Antal person-equivalent= antal hus x 3 personer/hus + övriga person-equivalent i skolor, industri, osv
(Personequivalent= 180 l/dygn. Inläckage = 100% tillskott)
- Statisk höjd (SH), m: t ex. skillnaden mellan max nivåer i 2 reservoarer

Pumpenergifaktor (EF): Exempel 1

tryckstegringstation

Pumpstation Lillgatan					
	Flödesmätare			Elmätare	
		m ³		kWh	
Avläsning datum	11.08.31	3644676		728992	
Avläsning datum	10.09.07	3144737		603885	
antal dagar	358	499939		125107	
ett år	365				
Årsvärde	1,02	509714		127553	
	Högzon	Lågzon	Stat h		
	m	m	m		
Statisk Höjd	97,8	57,6	40,2		
				Under mark	
Teoretisk energi		55832		endast luftavfuktare	
Energifaktor		2,28			

Pumpenergifaktor (EF): Exempel 2

tryckstegringstation

Pumpstation Solgatan				
	Flödesmätare			Elmätare
		m3		kWh
Avläsning datum	11.06.13	217049		640505
Avläsning datum	10.06.02	174276		525938
antal dagar	376	42773		114567
ett år	365			
Årsvärde	0,97	41522		111215
	Högzon	Lågzon	Stat h	
Statisk Höjd	97,8	57,6	40,2	
Teoretisk energi	Kolla	4548		Bergrum ej värme -vent
Energifaktor		24,45	Byte pumpar	

Pumpenergifaktor (EF): Exempel 3

tryckstegringstation

Pumpstation Storgatan					
		Flödesmätare		Elmätare	
		m3		kWh	
Avläsning datum	11.12.07	638082		539657	
Avläsning datum	10.09.07	610977		467947	
antal dagar	358	27105		71710	
ett år	365				
Årsvärde	1,02	27635		73112	
	Högzon	Lågzon			
Statisk Höjd	155,3	97,8		57,5	
Teoretisk energi		4330		Inkl värme,ventilation	
Energifaktor		16,89		Kollas	

Pumpenergifaktor (EF): Exempel 4

avloppspumpstation

Pumpstation				Beräknad	
AP17	Beräknat Flöde			elförbrukning	
		m3		kWh	
Per dygn		559		75,9	
Årsvärde		204035		27704	
			m		
Statisk Höjd			5		
Lednings länd			538		
Teoretisk energi		2780		Bef ledning	
Energifaktor		9,97	OK	Borde vart en grövre ledning	

Pumpenergifaktor (EF): Exempel 5

avloppspumpstation

Pumpstation				Beräknad	
AP 7:3	Beräknat Flöde		elförbrukning		
		m ³		kWh	
Per dygn		2190		67,3	
Årsvärde		799350		24565	
			m		
Statisk Höjd			4,8		
Lednings länd			528		
Teoretisk energi		10455			
Energifaktor		2,35	OK		